

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING**

**INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj - april/travanj 2013. godine**

Sarajevo, juni/lipanj 2013. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)</i>	7
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	7
3.3. <i>Prosječna obvezna pričuva</i>	8
3.4. <i>Devizne pričuve Centralne banke BiH</i>	8
3.5. <i>Depoziti</i>	9
3.6. <i>Kredit</i>	9
3.7. <i>Berze</i>	10
4. Vanjski sektor.....	11
5. Strane direktne investicije.....	12
Zaključak.....	13

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH.

Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara. Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Nedavno objavljeni indeksi ukazuju na pad cijena robnog izvoza od 8%, te uvoza od 11%¹ tako da se realni rast izvoza i uvoza bitno razlikuje od nominalnog. Ovo ujedno u potpunosti mijenja ranije predstavljenu sliku bilansa vanjske trgovine pa i cjelokupnog ekonomskog rasta zasnovanu na nominalnim kretanjima izvoza i uvoza.

Tako je u prvom tromjesečju robni izvoz realno porastao približno 19%, a uvoz 13% (g/g) što je dovelo do realnog rasta vanjskotrgovinskog deficita roba od 7% g/g (suprotno u odnosu na nominalni pad od 9,3%). Ovakav rast deficita je bitno umanjio ranije procjene ekonomskog rasta za prvo tromjesečje u kome je snažan izvozni rast praćen rastom industrijske proizvodnje predstavljao daleko najznačajniji pomak u odnosu na prethodnu godinu.

Priлично snažan realni rast uvoza u prvom tromjesečju je u najvećoj mjeri bio vezan za izvoz (uvoz na unutrašnju obradu), uz skroman doprinos rasta domaće tražnje. S druge strane, redovan uvoz (uglavnom namjenjen domaćoj tražnji) je zabilježio blag nominalni pad od 0,5% što obzirom na pad uvoznih cijena ukazuje na skroman realni rast BiH domaće tražnje i to prije svega u domenu dobara široke potrošnje (rast redovnog uvoza potrošačkih dobara od približno 4%).

S druge strane, realni rast robnog izvoza je bio znatno snažniji od nominalnog (9,7%) što je dovelo do snažnog porasta industrijske proizvodnje u prvom tromjesečju od 6,8%. Ovdje je veoma važnu ulogu imao šesterostruki nominalni porast izvoza električne energije, ali i rast izvoza u prerađivačkoj industriji. Daljnji rast industrijske proizvodnje u aprilu u odnosu na mart 2013. godine od 2,3%, te nominalni rast robnog izvoza od približno 20% g/g predstavljaju pozitivan signal za dešavanja u drugom tromjesečju.

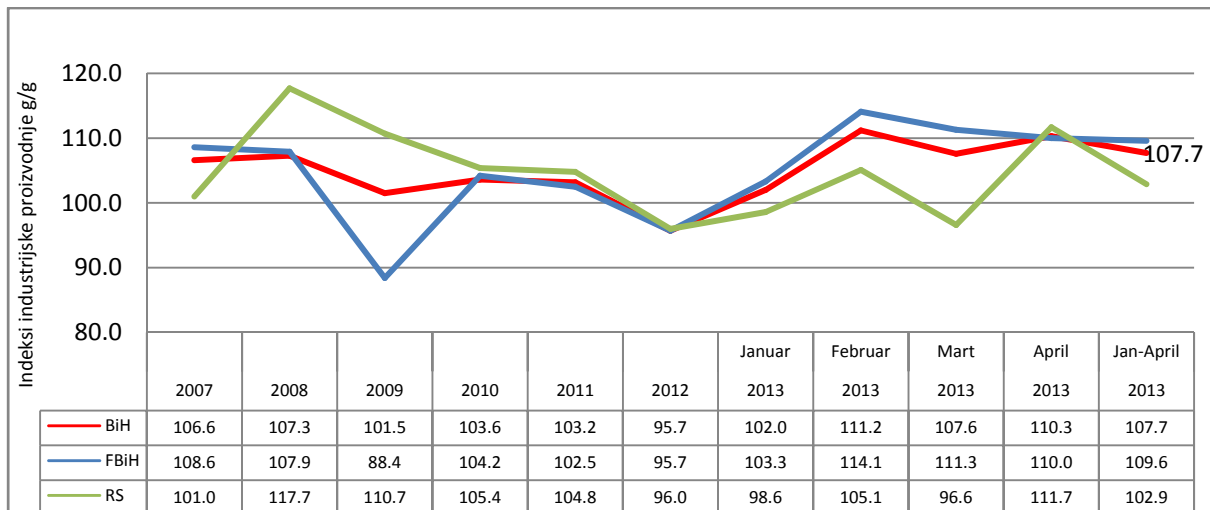
¹ Konkretno radi se o indeksima jediničnih vrijednosti robnog izvoza i uvoza koje objavljuje BHAS na kvartalnom nivou.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Preliminarni podaci BHAS-a za period januar-april 2013. godine ukazuju na stabilan oporavak industrijske proizvodnje u BiH. U poređenju sa prethodnom godinom u Bosni i Hercegovini je registriran rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,7%.² Najznačajniji doprinos rastu ukupne industrijske proizvodnje dala je prerađivačka industrija koja je zahvaljujući jačanju izvozne tražnje zabilježila rast proizvodnje od preko 10%. Pozitivan doprinos također je zabilježen u sektoru za proizvodnju električne energije koji je u navedenom periodu ostvario rast proizvodnje od 14%. S druge strane, u sektoru rudarstva u periodu januar-april 2013 godine registriran je pad proizvodnje od oko 5% što imalo je negativan utjecaj na ukupni nivo industrijske proizvodnje u BiH. Posmatrano po entitetima, FBiH u periodu januar-april 2013. godine bilježi povećanje industrijske proizvodnje od 9,6%, dok je rast industrijske proizvodnje u RS-u bio nešto skromniji i iznosio je 2,9%.

Tabela 1: Indeksi industrijske proizvodnje u BiH

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS³

1.2. Tržište rada u BiH

U BiH je u K1 2013. godine registrovan prekid smanjenja broja zaposlenih. Skroman međugodišnji rast broja zaposlenih je posljedica rasta broja zaposlenih u javnom sektoru i pojedinim oblastima privatnog sektora. Međutim, u istom kvartalu registrovano je i smanjenje broja zaposlenih u oblastima građevinarstva, rudarstva, poljoprivrede, lova i šumarstva te snabdijevanja vodom i djelatnosti sanacije okoline što je sveukupno doprinijelo minornom rastu ukupnog broja zaposlenih u BiH.

Broj nezaposlenih lica u BiH u aprilu 2013. godine je uvećan za 1,7% g/g ali se stopa rasta postepeno smanjuje u odnosu na početak godine (tabela ispod). Prosječna neto plata zaposlenih u BiH u K1 2013. godine je smanjena za 0,2% g/g i iznosi 821 KM. Negativan rast prosječne neto plate u posmatranom kvartalu je posljedica smanjenja plata naročito u oblastima javnog sektora. S druge

² BHAS, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za april 2013. godine“, 24.05.2013. godine.

³ U tabeli i grafikonu prikazani su zvanični podaci BHAS-a koje DEP koristi u izradi svojih analiza na temelju potpisanog protokola o međusobnoj razmjeni podataka.

strane, u oblasti privatnog sektora, najveće stope smanjenja plata su registrovane u oblastima poslovanja nekretninama, stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima, trgovini na veliko i malo ali i građevinarstvu. Prosječna penzija u BiH u aprilu 2013. godine je iznosila 336⁴ KM i nije se mijenjala u odnosu na isti mjesec 2012. godine.

Tabela 2: Osnovni indikatori tržišta rada u BiH

	Broj zaposlenih⁵ lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2013.	651.342	0,3%
II 2013.	648.354	0,1%
III 2013.	648.421	-0,1%
I-III 2013.	649.372	0,1%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2013.	554.640	2,5%
II 2013.	554.605	2,0%
III 2013.	553.580	2,0%
IV 2013.	549.519	1,7%
I-IV 2013.	553.086	2,0%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2013.	829	0,4%
II 2013.	815	-0,4%
III 2013.	819	-0,5%
I-III 2013.	821	-0,2%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2013.	336	-1,7%
II 2013.	337	0,1%
III 2013.	337	0,1%
IV 2013.	336	0,0%
I-IV 2013.	337	-0,4%

Izvor: Agencija za statistiku BiH, Entitetski zavodi za zapošljavanje i Zavod za zapošljavanje BD, DEP kalkulacije

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Bruto prihodi od indirektnih poreza su u prva četiri mjeseca zabilježili pad skoro svih kategorija. Ipak ovo je neutralisano rastom prihoda od PDV-a od 2,5% (g/g) tako da su ukupni bruto prihodi od zabilježili skroman rast od 0,6%.

Uprkos porastu prihoda, situacija sa PDV-om takođe nije jako pozitivna obzirom na blagi pad (0,5%) PDV-a obračunatog prema poreskim prijavama. Konačno, snažan rast povrata sa JR od preko 19% je doveo do pada neto prihoda od 2,8%, odnosno sredstava raspoloživih za raspodjelu od 3,3%.

⁴ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od BH entiteta.

⁵ Broj zaposlenih u BiH u 2013. godini je privremeni podatak i odnosi se samo na pravna lica bez obrtnika, a godišnje stope rasta su takođe kalkulirane samo za podatke koji se odnose na pravna lica. Izvor: BHAS, Priopćenja.

Tabela 3: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (januar-april)

	miliona KM		rast g/g u %
	2012	2013	
Bruto prihodi	1.770	1.781	0,6%
<i>Carina</i>	69	66	-4,5%
<i>Akciza</i>	387	366	-5,5%
<i>PDV</i>	1.216	1.246	2,5%
<i>Putarina</i>	84	79	-6,1%
<i>Ostali prihodi</i>	5	5	-0,4%
<i>Neusklađeni prihodi</i>	9	19	108,2%
Povrat sredstava obveznicima sa JR UIO	276	329	19,3%
Neto prihodi	1.494	1.452	-2,8%
Ukupno raspodjela⁶	1.762	1.765	0,2%
Minimalne rezerve	278	330	18,5%
Za javne rashode	1.484	1.435	-3,3%
<i>Putarine - autoputevi</i>	34	31	-6,2%
<i>BiH - finansiranje institucija</i>	227	245	8,0%
<i>Federacija BiH</i>	771	736	-4,6%
<i>Republika Srpska</i>	408	382	-6,5%
<i>Brčko Distrikt BiH</i>	43	41	-5,3%

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Prema podacima entitetskih poreskih uprava, na nivou BiH je u prva tri mjeseca 2013. ostvaren skroman godišnji rast prihoda od direktnih poreza, doprinosa, taksi i sl od 2,1%. Pri tome je u FBiH zabilježen rast od 3,1%, dok je u RS došlo do pada od 1,6%. Do pada u RS je prije svega doveo pad prihoda od doprinosa od 3,1%, te taksi, naknada i sl od 2,8%.

Tabela 4: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i sl za period januar-mart

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2012	2013		2012	2013	
Direktni porezi	137,5	140,8	2,4	107,9	111,5	3,3
Porez na dohodak	64,9	66,4	2,4	59,8	59,9	0,3
Porez na dobit	51,1	50,6	-0,9	44,3	45,8	3,3
Porezi građana	21,3	23,5	10,4	2,3	2,4	2,2
Ostali porezi	0,3	0,3	6,4	1,5	3,4	122,4
Ostale takse, kazne i naknade	92,3	105,5	14,3	70,5	68,5	-2,8
Doprinosi	617,9	627,3	1,5	303,6	294,1	-3,1
PIO	340,5	345,7	1,5	160,7	161,0	0,2
Zdravstvo	249,2	252,9	1,5	121,1	112,0	-7,6
Nezaposleni	28,2	28,7	1,9	8,4	8,1	-3,2
Dječija zaštita	-	-	-	12,4	12,0	-3,6
Zapošljavanje invalida	-	-	-	0,9	0,9	4,8
UKUPNO	847,7	873,6	3,1	482,0	474,1	-1,6

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

⁶ Iznos ukupno raspoređenih sredstava u Tabeli 4. je niži od visine prikupljenih bruto prihoda iz Tabele 1. za iznos putarina koje se u skladu sa zakonom odvojeno raspoređuju. Pored toga, do razlike između dva iznosa dolazi i zbog toga što su sredstva prikupljena na kraju posmatranog perioda raspoloživa za raspodjelu tek u narednom (a ne u istom) periodu.

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Trend skromnog rasta cijena u BiH iz prvog kvartala je nastavljen tokom aprila 2013. godine. Inflacija u BiH u periodu I-IV 2013. godine iznosi 0,6% g/g. U okviru kategorija koje značajno determinišu promjenu cijena u BiH (tabela ispod) primjećuje se da su cijene transporta značajno smanjene uslijed smanjenja cijena nafte. S druge strane, opšti rast cijena u BiH i dalje značajno determinišu više cijene kategorije alkohola i duvana (povećanje akciza na cigarete od januara 2013. godine).

Tabela 5: Kretanje cijena⁷ odabranih kategorija u BiH – poređenje g/g (%)

	2013.				
	I	II	III	IV	I-IV
Hrana i bezalkoholna pića	2,8	1,6	1,4	1,4	1,8
Stanovanje, vodosnabd., el. energija, plin i dr. energenti	1,5	1,2	1,1	0,7	1,2
Transport	1,4	0,9	-0,9	-2,6	-0,3
Alkohol i duvan	6,4	6,2	6,6	6,2	6,3
Inflacija u BiH	1,3	1,0	0,6	0,4	0,6

Izvor: BHAS

3.2. Monetarni agregati

Ukupna novčana masa (M2) za kraju travnja 2013. godine iznosila je 15,2 mlrd. KM i veća je u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 5,2% zahvaljujući pozitivnom godišnjem rastu i kvazi novca (QM) i novca u užem smislu (M1), odnosno njihovih komponenti. Pričuvni novac u promatranom je razdoblju zabilježio rast od 7,7% g/g i dosegao iznos od 5,7 mlrd. KM. Pregled iznosa monetarnih agregata i njihovo kretanje kroz prva četiri mjeseca 2013. godine dano je u tabeli ispod.

Tabela 6: Monetarni agregati (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Pričuvni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u inozemnoj valuti	Ostali depoziti u inozemnoj valuti	Kvazi novac (QM)	Novac u širem smislu (M2)
1	3	4	5	6=4+5	7	8	9	10=7+8+9	11=6+10
01.2013.	5.726	2.337	3.736	6.073	2.667	1.081	5.038	8.787	14.860
02.2013.	5.750	2.358	3.722	6.080	2.681	1.071	5.030	8.782	14.863
03.2013.	5.641	2.403	3.839	6.242	2.716	1.062	5.107	8.884	15.127
04.2013.	5.720	2.424	3.837	6.261	2.755	1.047	5.100	8.901	15.162
Stope rasta g/g									
01.2013.	1,4%	1,7%	-1,8%	-0,5%	14,6%	0,0%	5,0%	7,0%	3,8%
02.2013.	3,9%	1,5%	0,0%	0,5%	12,9%	-4,3%	4,8%	5,9%	3,6%
03.2013.	3,3%	3,1%	2,5%	2,7%	14,2%	0,2%	6,5%	7,9%	5,7%
04.2013.	7,7%	2,6%	1,9%	2,1%	14,3%	1,3%	5,3%	7,4%	5,2%

Izvor: CBBiH

⁷ Zbog promjene metodologije (u skladu sa preporukama MMF-a) direktno su korigovani podaci u kategoriji 3. „Odjeća i obuća“ te indirektno (kroz ponder) ukupan CPI indeks kada je u pitanju godišnja stopa promjene. Ove korekcije su izvršene s ciljem reljnijeg prikaza promjena nivoa cijena na koje je uticala promjena metodologije.

3.3. Prosječna obvezna pričuva

Prosječne obvezne pričuva na kraju travnja 2013. godine iznosile su 1,3 mlrd. KM, dok je prosječan saldo računa obveznih pričuva iznosio 2,9 mlrd. KM. Stopa obvezne pričuva iznosila je 8,5%, dok je implicitna stopa iznosila 19,3%.

Tabela 7: Prosječna obvezna pričuva (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Osnovica za obračun obvezne pričuve	Prosječne obvezne pričuve	Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve
1	2	3	4	5=4-3	6	7
01.2013.	14.913,3	1.267,6	2.998,7	1.731,1	8,5%	20,1%
02.2013.	14.908,2	1.267,5	2.985,3	1.717,7	8,5%	20,0%
03.2013.	14.893,7	1.264,9	2.943,5	1.678,6	8,5%	19,8%
04.2013.	15.003,8	1.274,5	2.893,8	1.619,3	8,5%	19,3%
Stopa rasta g/g						
01.2013.	-1,2%	-1,6%	-1,0%	-0,4%	-	-
02.2013.	1,1%	0,6%	4,8%	8,1%	-	-
03.2013.	1,6%	1,2%	5,5%	9,0%	-	-
04.2013.	3,1%	2,7%	7,2%	11,0%	-	-

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne pričuve Centralne banke BiH

Bruto devizne pričuve za prva četiri mjeseca 2013. godine zabilježile su godišnje povećanje od 7,5% i dosegle su razinu od 6,4 mlrd. KM. I dalje najveće učešće u deviznim pričuvama imaju investicije u vrijednosne papire, a zatim slijede depoziti kod nerezidentnih banaka, zlato, inozemna valuta u trezoru CBBiH i specijalna prava vučenja.

Tabela 8: Devizne pričuve (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Zlato	Držanje SDR	Inozemna valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne pričuve	Neto devizne pričuve	Monetarna pasiva	Neto inozemna aktiva Centralne banke
1	2	3	4	5	6	7	8=2+...7	10	11	12=10-11
01.2013.	230,6	4,4	38,9	1.707,4	0,0	4.347,5	6.328,7	6.327,6	5.850,4	477,1
02.2013.	226,5	2,1	56,4	1.772,8	0,0	4.319,4	6.377,1	6.375,7	5.876,1	499,7
03.2013.	234,2	2,1	74,9	2.253,6	0,0	3.765,7	6.330,6	6.329,4	5.811,8	517,6
04.2013.	211,4	5,5	99,4	2.313,7	0,0	3.748,2	6.378,1	6.376,4	5.885,6	490,7
Stopa rasta g/g										
01.2013.	-	22,2%	-14,7%	-61,1%	-	134,1%	0,5%	0,5%	1,2%	-8,0%
02.2013.	43,6%	75,0%	-32,9%	-50,3%	-	82,2%	3,2%	3,2%	3,8%	-2,5%
03.2013.	49,7%	75,0%	4,8%	-33,8%	-	51,8%	3,5%	3,5%	3,8%	0,9%
04.2013.	34,3%	96,4%	13,6%	-27,8%	-	51,2%	7,5%	7,5%	8,1%	0,9%

Izvor: CB BiH

3.5. Depoziti

Ukupni depoziti na kraju travnja 2013. godine iznosili su 13,4 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 608,1 mil. KM. Najveći doprinos rastu ukupnih depozita dali su depoziti stanovništva. Stanovništvo je najznačajniji sektor po pitanju iznosa sredstava koji se nalaze na računima bh. banaka. Depoziti ovog sektora čine gotovo 60% ukupnih depozita ili 7,9 mlrd. KM. Depoziti nefinancijskih poduzeća drugi su po učešću u ukupnim depozitima (24,5%) i na kraju travnja 2013. godine iznosili su 3,3 mlrd. KM.

Depoziti sektora opće vlade nastavljaju višegodišnji negativan rast g/g i smanjenje učešća u ukupnim depozitima. Ostali depoziti, koje čine depoziti sektora ostalih financijskih institucija, neprofitnih organizacija i ostali imaju najmanje učešće u ukupnim depozitima i na kraju promatranog razdoblja bilježe stagnaciju. Detaljan pregled iznosa i kretanja depozita pojedinih sektora dan je u tabeli ispod.

Tabela 9: Kretanje depozita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali
2013.	01.	13.292,80	7.686,5	3.240,7	1.280,3	1.085,3
2013.	02.	13.272,80	7.799,8	3.173,7	1.219,1	1.080,2
2013.	03.	13.472,80	7.883,6	3.275,7	1.195,5	1.117,9
2013.	04.	13.440,30	7.924,6	3.312,2	1.143,1	1.060,3
Stopa rasta g/g						
2013.	01.	2,9%	8,6%	-3,6%	-10,9%	4,1%
2013.	02.	2,9%	9,0%	-3,1%	-11,7%	-0,1%
2013.	03.	5,6%	9,8%	2,8%	-8,8%	3,3%
2013.	04.	4,7%	9,2%	2,1%	-10,0%	0,1%

Izvor: CBBiH

3.6. Krediti

Ukupni krediti za prva četiri mjeseca 2013. godine iznosili su 16,1 mlrd. KM. U odnosu na isto razdoblje prošle godine zabilježili su povećanje od 3,6%. Najveći doprinos rastu dali se krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća koji imaju i najveće učešće u ukupnim kreditima (51,8%). U promatranom razdoblju iznosili su 8,4 mlrd. KM. Zatim slijede krediti plasirani sektoru stanovništva koji čine 42,2% ukupnih kredita.

U promatranom razdoblju iznosili su 6,8 mlrd. KM. Krediti plasirani sektoru opće vlade karakterizira najbrži rast g/g u odnosu na ostale sektore, međutim u ukupni kreditima i dalje imaju skromno učešće (5,3%). Konstantno smanjenje depozita opće vlade, a rast kredita danih ovom sektoru rezultat je načina vođenja fiskalne politike, odnosno nedostatnosti javnih prihoda u odnosu na javne rashode.

Tabela 10: Kretanje kredita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Kreditni stanovništvu	Kreditni nefinancijskim poduzećima	Kreditni općoj vladi	Kreditni ostalim sektorima
2013.	01.	15.863,8	6.750,6	8.189,3	834,9	89,0
2013.	02.	15.911,2	6.750,1	8.237,8	834,2	89,2
2013.	03.	16.013,6	6.787,5	8.284,8	835,7	105,8
2013.	04.	16.114,9	6.802,1	8.350,7	851,7	110,7
Stopa rasta g/g						
2013.	01.	3,3%	0,9%	3,6%	23,2%	4,3%
2013.	02.	3,4%	1,4%	3,5%	22,0%	11,1%
2013.	03.	3,6%	1,5%	3,7%	23,2%	15,5%
2013.	04.	3,6%	1,4%	3,7%	23,9%	14,6%

Izvor: CBBiH

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu aprilu 2013. godine ostvaren je promet u iznosu od 9,27 miliona KM što čini 20,6 % od ukupnog ostvarenog prometa na BiH berzama. Promet na SASE u mjesecu aprilu bilježi pad od 55,28 % odnosu na promet u istom mjesecu u 2012. godini.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu aprilu 2013. godine ostvaren je promet u iznosu od 35,5 miliona KM što čini 79,4 % od ukupnog prometa ostvarenog na BiH berzama. Promet na BLSE bilježi skroman rast od 5 %. Ukupan promet u mjesecu aprilu na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u iznosu od miliona KM bilježi pad od 17,84 % poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2012. godine.

Tabela 11: Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
April-11	9.426.716	7.239.044	16.665.759
April-12	20.633.245	33.810.913	54.444.158
April-13	9.227.948	35.504.919	44.732.867

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu aprilu 2011, 2012 i 2013. godine je iznosila:

Tabela 12: Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
April-11	7.573.861.247,75	4.332.812.317,76	11.906.673.565,51
April-12	4.366.745.750,07	3.734.948.186,45	8.101.693.936,52
April-13	4.593.470.935,17	4.177.510.073,67	8.770.981.008,84

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu aprilu 2013. godine sa vrijednostima u mjesecu aprilu 2012. godine zabilježen je rast od 5,19 %, dok kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu aprilu 2013. godine bilježi rast od 11,85 % u poređenju sa vrijednosti u mjesecu aprilu 2012. godine. Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u aprilu 2013. godine bilježi rast od 8,26 % u odnosu na vrijednosti u mjesecu aprilu 2012. godine.

4. Vanjski sektor

Tokom prva četiri mjeseca 2013. godine izvoz iz BiH je iznosio 2,7 milijardi KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio je rast od 12,5%. Uvoz BiH za period januar - april 2013. godine iznosio je 4,7 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2012. godine doživio je blagi pad u iznosu od 0,4%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 1,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom prošle godine manji je za 14,0%. Pokrivenost uvoza izvozom je 57,9%.

Izvoz u zemlje **CEFTA** je iznosio 780,0 miliona KM, što je za 7,2% više nego u istom periodu 2012. godine, dok je uvoz iznosio 1,4 milijardu KM, što je za 9,4% manje nego u istom periodu prethodne godine. Izvoz u zemlje **EU** je iznosio 1,6 milijardi KM, što je za 10,5% više nego u istom periodu 2012. godine, dok je uvoz iznosio 2,2 milijarde KM, što je za 0,8% više nego u istom periodu prethodne godine.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prva četiri mjeseca 2013. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – april 2013. godine uvezla oko 1 milijardu KM mineralnih tvari u okviru kojih je 703 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je blagi rast uvoza nafte za 0,8%.

Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prva četiri mjeseca 2013. godine iznosio 580,0 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je povećan za 5,9%, na drugoj strani izvoz ove kategorije proizvoda imao je vrijednost od 272 miliona KM i u odnosu na prošlu godinu takođe je bilježio rast za 6,7%. Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2013. godini uvezeno u iznosu od skoro 455,0 miliona KM, i u odnosu na isti period 2012. godine primjetan je rast od oko 10,7%.

Značaja uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 488 miliona KM i u poređenju sa prva četiri mjeseca 2012. godine, primjetan je pad uvoza ove kategorije proizvoda od 4%. Vrijednost izvoza hemijskih proizvoda za prva četiri mjeseca ove godine je 170,0 miliona KM i u poređenju sa prošlom godinom izvoz je porastao za 5,2%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 402,0 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prva četiri mjeseca 2013. godine dolazi do pada uvoza u iznosu od 1,8%. Na strani izvoza baznih metala situacija se blago pogoršala i u prva četiri mjeseca 2013. godine izvezeno je 622,0 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2012. godine primjetan je pad od 1,7%. Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - april 2013. godine ostvarila je izvoz namještaja od 278,0 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio rast od 9,6%.

Tabela 13: Uvoz/Izvoz/Trgovinski deficit

u 000 KM	Januar – April 2012.	Januar – April 2013.	Promjena 2013/2012
IZVOZ	2.419.827	2.722.858	12,5%
UVOZ	4.724.014	4.703.597	-0,4%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.304.187	-1.980.739	-14,0%

5. Strane direktne investicije

Prema revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana ulaganja u prvom kvartalu 2013. godine su iznosila 72,3 miliona KM što predstavlja povećanje za oko 77,28 miliona KM u odnosu na ulaganja u istom periodu 2011. godine kada su SDI iznosila oko -4,98 miliona KM.

Tabela 14: Ulaganja po kvartalima u 2010., 2011. i 2012. godini

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2011	93,1	99,5	107,8	128
2012	-4,98	309,27	78,96	47,14
2013	72,3			

Prema podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa najveća ulaganja u prvom kvartalu 2013. godine su bila od strane „ETF Rudnik i termoelektrana Stanari“ doo Stanari u iznosu 58,67 miliona KM, „Globtour“ d.o.o. Međugorje 10,1 miliona KM i „Comsar energy RS“ u ukupnom iznosu od 9,55 miliona KM.

Za ovaj period je još interesantno je da je „NLB Leasing“ je imala ulaganje 18,58 miliona KM, ali u istome periodu i povlačenje kapitala od 14,56 miliona KM tako da je ukupno ulaganje iznosi 4,02 miliona KM. Ulaganja u mjesecu aprilu su ukupno iznosila 6,62 miliona KM a najveće ulaganje je u osnivanje „Euro Media limited Broadcasting Company“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 3,32 miliona KM.

Od događaja koji će imati utjecaja na strane direktne investicije u 2013. godini, treba spomenuti da je 27. marta 2013. godine Agencija Standard & Poor's potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B“ sa stabilnim izgledom.

Nakon rasprave na sjednici, Vijeće ministara je usvojilo sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Iz svega navedenog u Informaciji, a posebno na osnovu raspoloživih podataka, može se zaključiti da su kretanja u bh. ekonomija u četiri mjeseca 2013. godine bila znatno pozitivnija u odnosu na prethodnu godinu.
2. Vijeće ministara će poduzeti sve potrebne mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti na promociji i privlačenju investicija, podršci izvozu, zapošljavanju radi poboljšanja stanja u gospodarstvu u BiH.
3. Vijeće ministara je primilo Informaciju k znanju.